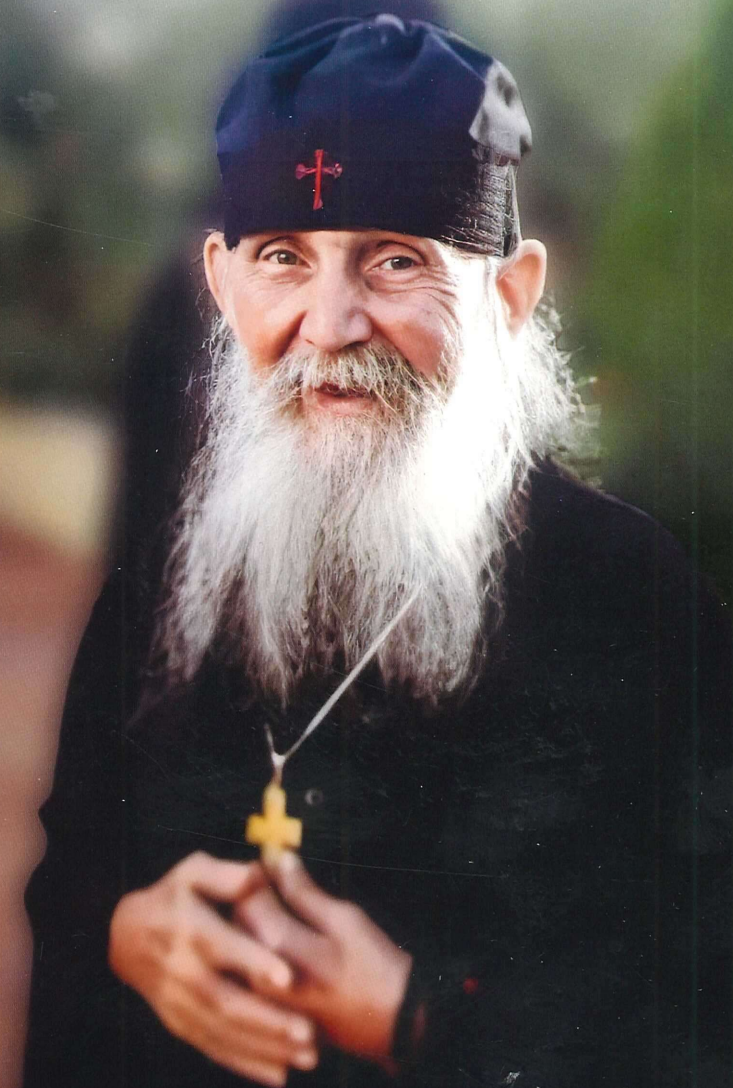

Ο ΟΣΙΟΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ

Ἐφραίμ τῆς Ἀριζόνας

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀμερικῆς

Ο ὁσιος Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής καὶ ὁ Γέροντας Ἐφραίμ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΚΥΠΡΟΣ 2019

Ο ΟΣΙΟΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ Ἐφραίμ τῆς Ἀριζόνας

Τά πρώτα χρόνια

Ὁσιος πατέρας μας Ἐφραίμ γεννήθηκε ἀπό εὐλαβεῖς γονεῖς στὸν Βόλο, στίς 24 Ἰουνίου τοῦ 1928, ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ Γενεσίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Λόγω τῆς ἰδιαίτερης αὐτῆς εὐλογίας, οἱ εὐλαβεῖς γονεῖς του κατὰ τὴν βάπτισή του ἔδωσαν στοῦ παιδί τους τὸ ὄνομα Ἰωάννης, πρὸς τιμὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Ἀπὸ μικρὸ παιδί, ὁ Ἰωάννης ἔδειξε μεγάλο πόθο γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ στὴν πορεία του αὐτὴν πρὸς τὸν Θεὸ εἶχε ὡς πρῶτο ὁδηγὸ τὴν εὐλαβῆ μητέρα του, ἡ ὁποία ἦταν ἁγιασμένη ψυχὴ. Ὅταν ἦταν ἀκόμη βρέφος, ἡ μητέρα του ἔλαβε ἄνωθεν ἀποκάλυψη γιὰ τὴν θεία κλήση τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ. Τὸ γεγονός αὐτὸ περιέγραψε ὁ ἴδιος ὁ ὁσιος Γέροντας:

«Ἡ μητέρα μου ἀσκήτευε: νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχή. Ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐνάρετος καὶ φιλομόναχος ἄνθρωπος. Μὲ εἶχε ἀπὸ κοντά, ἐπειδὴ ὅταν ἤμουν μωρὸ πληροφορήθηκε ὅτι θά μόναζα. Μιά μέρα, ἐκεῖ πού καθόταν καὶ ἔκανε προσευχή, εἶδε ἓνα ἀστὲρι πού ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ πῆγε πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Καὶ ἀκούει μιά φωνή: “Ἀπὸ τὰ τρία παιδιά, αὐτὸ τὸ ἓνα θά ζήσει”. Τὸ νόημα ἦταν ὅτι τὸ παιδί θά ζήσει κοντὰ στὸν Θεό».

Ἐκεῖ στήν γενέτειρά του, στόν Βόλο, ἐφημέριος ἦταν ἓνας ἱερομόναχος ὁ ὁποῖος ἔζησε γιά κάποιο διάστημα κοντά στόν Ἀγιορείτη ὅσιο Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστή. Αὐτός ἔγινε πνευματικός τοῦ Ἰωάννη. Ἀκούγοντας, λοιπόν, ἀπό αὐτόν τίς θαυμαστές διηγήσεις γιά τά ὑπεράνθρωπα ἀσκητικά κατορθώματα τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, ὁ μικρός Ἰωάννης φλεγόταν ἀπό πόθο νά πάει τό συντομότερο κοντά στόν ὅσιο Ἰωσήφ, γιά νά διδαχθεῖ ἀπό ἐκεῖνον τήν ἐπιστήμη τῆς μοναχικῆς τελειώσεως. Ὡστόσο, παρά τόν πυριφλεγῆ του πόθο, ὁ πνευματικός του, γνωρίζοντας τίς ἀσκητικές δυσκολίες τοῦ τυπικοῦ τοῦ μεγάλου ὁσίου Ἰωσήφ, δέν ἔδινε εὐλογία στόν μικρό Ἰωάννη νά πάει στό Ἅγιον Ὄρος προτοῦ ὠριμάσει ἀρκετά.

Ἀναγκασμένος, λοιπόν, νά περιμένει τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὁ μικρός Ἰωάννης δόθηκε στόν ἀγώνα τῆς βιοπάλης, γιά νά βοηθήσει τήν φτωχή οἰκογένειά του. Ἐργαζόταν κυρίως στό ξυλουργεῖο τοῦ πατέρα του. Ἀναγκάστηκε, μάλιστα, νά διακόψει τό Γυμνάσιο γιά νά ἐργάζεται περισσότερο, διότι λόγῳ τῆς γερμανικῆς κατοχῆς ἡ πείνα στοίχιζε τήν ζωή σέ πολλούς ἀνθρώπους. Ὁ ἴδιος ἔλεγε: «Ἀπό τήν ἀσιτία δέν μπορούσαμε νά σταθοῦμε στά πόδια μας». Ἔτσι, πέρα ἀπό τήν ἐργασία στό ξυλουργεῖο τοῦ πατέρα του, ὁ Ἰωάννης ἐργαζόταν καί ὡς μικροπωλητής στήν ἀγορά τοῦ Βόλου, πουλώντας κουλούρια, κινίνα, κουμπιά, σπέρτα καί ἄλλα παρόμοια εἶδη.

Ὁ μικρός Ἰωάννης ἦταν παιδί ἀδύνατο καί φιλάσθενο. Κινδύνεψε, μάλιστα, θανάσιμα ὅταν κάποια φορά ἀρρώστησε σοβαρά μέ πυρετό, χωρίς νά μπορέσουν οἱ ἱατροί τῆς ἐποχῆς νά διαγνώσουν τήν αἰτία τῆς ἀσθένειάς του. Ἡ μεγάλη του ὁμως πίστη στόν Θεό τοῦ ἔδινε τήν δύνα-

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ σέ νεαρή ἡλικία.

μη νά ἀγωνίζεται καί νά ὑπομένει μέ θάρρος κάθε δοκιμασία. Ἔτσι, παρά τίς χαλεπές δυσκολίες τῆς ζωῆς του, ὅταν ἔφθασε στήν ἡλικία τῶν 19 ἐτῶν μπόρεσε τελικά νά πραγματοποιήσει τόν μεγάλο του πόθο. Ἐλεγε ὁ ὁσιος Γέροντας γιά τό μεγάλο αὐτό γεγονός, τό σημαντικότερο γεγονός τῆς ζωῆς του: «Εὐλογῶ τήν ἡμέρα καί τήν στιγμή πού ὁδήγησε ὁ Θεός καί Κύριός μου τά βήματά μου, μέ τήν ὑπόδειξη τοῦ πνευματικοῦ μου καί τῆς ὁσίας μητέρας μου, στόν Γέροντα Ἰωσήφ». Πράγματι, ἡ εὐλογημένη ἐκείνη ἡμέρα θά σφράγιζε πλέον τήν πορεία τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ πρὸς τό τέρμα τοῦ ἀγιασμοῦ.

Στό Ἅγιον Ὅρος

ταν 26 Σεπτεμβρίου τοῦ 1947, ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταστάσεως τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅταν ὁ νεαρός Ἰωάννης πάτησε τό πόδι του στό ἱερό χῶμα τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Πρός μεγάλη του ἐκπληξη, μόλις κατέβηκε στό λιμανάκι τῆς Σκήτης τῆς Ἀγίας Ἄννης, βρῆκε ἕναν παππούλη νά τόν περιμένει. Αὐτός δέν ἦταν ἄλλος ἀπό τόν συνασκητή τοῦ ὀσίου Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, τόν ἀγιασμένο Γέροντα Ἀρσένιο.

«Δέν εἶσαι ἐσύ ὁ Γιαννάκης ἀπό τόν Βόλο;» τόν ρωτᾷ ὁ γερο-Ἀρσένιος.

«Ναί, Γέροντα», ἀπαντᾷ ὁ νεαρός Ἰωάννης, «ἀλλά πῶς μέ ξέρετε;».

«Ἄ, ὁ Γέροντας Ἰωσήφ τό ξέρεי ἀπό τόν Τίμιο Πρόδρομο. Τοῦ ἐφανίσθηκε ἀπόψε καί τοῦ εἶπε: “Σοῦ φέρνω ἕνα προβατάκι, βάλε το στήν μάνδρα σου”».

Ὁ ὀσιος Ἰωσήφ διέμενε τότε στήν Καλύβη τοῦ Τιμίμου Προδρόμου στήν Σκήτη τῆς Μικρᾶς Ἀγίας Ἄννης μαζί μέ τήν μικρή συνοδεία του, τήν ὁποία ἀποτελοῦσαν οἱ πατέρες Ἀρσένιος, Ἰωσήφ (μετέπειτα Βατοπαιδινός) καί Ἀθανάσιος, ὁ κατά σάρκα ἀδελφός τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ. Μέ τήν ἄφιξη τοῦ νεαροῦ Ἰωάννη στόν ποτισμένο ἐκεῖνο τόπο ἀπό ἀσκητικούς ἰδρῶτες καί δάκρυα, ἄρχιζε γι’ αὐτόν μιά νέα ζωή, ζωή γεμάτη ἀπό σκληρούς ἀγῶνες ἀλλά καί ἀπό εὐλογημένες ἐμπειρίες χάριτος. Αὐτό, ὡστόσο, πού θά σημάδευε πάνω ἀπ’ ὅλα τήν ζωή του ἀνεξίτηλα πλέον ἦταν ἡ σχέση πού θά δημιουργοῦσε μέ τόν ὀσιο Γέροντά του Ἰωσήφ.

Πρίν κλείσει ένας χρόνος από τήν ἄφιξη τοῦ νεαροῦ Ἰωάννη στό Ἅγιον Ὄρος, ὁ Γέροντας Ἰωσήφ τόν ἔκειρε μοναχό καί τοῦ ἔδωσε τό ὄνομα Ἐφραίμ. Ὁ πατήρ Ἐφραίμ μετά ἀπό χρόνια θυμόταν μέ νοσταλγία τίς ἡμέρες ἐκεῖνες πού ἔζησε δίπλα στόν ὅσιο Γέροντά του, παιδαγωγούμενος ἀπό αὐτόν μέ ἀπόλυτη ἀκρίβεια καί ἐπιμονή. Οἱ διηγήσεις τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ ἀποκαλύπτουν τόσο τήν μεγάλη πνευματική ἐμπειρία τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ ὅσο καί τήν ἄκρα καί ἀπόλυτη ὑπακοή πού ὁ ἴδιος πάντοτε τηροῦσε, ἀπό τίς πρώτες μέρες τῆς ἄφιξής του στό Ἅγιον Ὄρος. Διηγεῖτο ὁ ἴδιος:

«Ὁ Γέροντας ἦταν πολύ αὐστηρός. Ὅλα μου τά χρόνια πού ἤμουν κοντά του, δυό μόνο φορές ἄκουσα τό ὄνομά μου ἀπό τό στόμα του. Συνήθως μέ φώναζε “ζαβέ”, “βαβούλη”, “κούτσικο” καί ὅλα τά κοσμητικά ἐπίθετα. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅταν μοῦ ἔκανε αὐτούς τούς ἐλέγχους ἐγώ πολύ πονοῦσα μέσα μου, ἀλλά πόσο εὐγνωμονεῖ τώρα ἡ ψυχή μου γιά ἐκεῖνες τίς χειρουργικές ἐπεμβάσεις τῆς καθαροτάτης γλώσσης του! Νύκτα-μέρα κατσάδες! Ὅχι μέρα παρά μέρα, ἀλλά κάθε μέρα. Πῶ πῶ! Τί μοῦ ἔκανε ὁ Γέροντας! Οὔτε στιγμή δέν μποροῦσα νά πάρω ἀναπνοή ἀπό τίς ἐπιπλήξεις. Ὁ Γέροντας ἔψαχνε εὐκαιρία γιά νά τσεκουρέψει τόν ἐγωισμό μου. Θυμᾶμαι, δέν εἶχαν περάσει πολλές ἡμέρες πού πῆγα κοντά του καί μοῦ λέει:

- Δέν μοῦ λές, ἐσύ κούτσικο, πού δέν μπορεῖς νά πάρεις τά πόδια σου, ἂν κάποια μέρα ἕνας ἀδελφός χάσει τήν ὑπομονή του, σοῦ φωνάξει καί σοῦ δώσει μιά ἀνάποδη, ἐσύ τί θά κάνεις;

- Θά πῶ «εὐλόγησον!».

- Θά πεῖς «εὐλόγησον» ὅμως;

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ ὡς νεαρός μοναχός.

- Τί νά πῶ;
- Καλά, γιά νά δοῦμε.

»Πέρασαν μερικές ἡμέρες καί θά σκέφτηκε ὁ Γέροντας: «Αὐτός θά τό ξέχασε». Ἦταν Παρασκευή, καί τό Σάββατο τό πρωί θά ἐρχόταν ὁ παπα-Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης νά κάνει Λειτουργία. Ἐρχεται, λοιπόν, ὁ Γέροντας καί μοῦ λέει:

- Θά ψάλλεις αὔριο. Κοίταξε νά κάνεις πρόβα.
- Νά 'ναι εὐλογημένο, ἀπάντησα.

»Ἀλλά δέν εἶχα ἰδέα ἀπό ψαλτική, διότι ὅταν ἤμουν στὸν κόσμο δέν ἔψελνα. Ἄκουγα τούς ψάλτες στήν ἐνορία καί εἶχα ἐξ ἀκοῆς πιάσει λίγα πράγματα. Τό πρωί, λοιπόν, ἦλθε ὁ παπα-Ἐφραίμ καί ἄρχισε ἡ Λειτουργία. Γίνεται ἡ Μικρὴ Εἴσοδος. Μιᾶς καί ἦταν Σάββατο καί εἴχαμε κόλλυβα, στά ἀπολυτίκια πού ψάλλουμε μετὰ τὴν Μικρὴ Εἴσοδο ἔπρεπε νά ψάλλουμε τό «Μετά τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον» εἰρμολογικά, δηλαδή σύντομα. Μοῦ λέει, λοιπόν, ὁ Γέροντας:

- Ψάλε τό «Μετά τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον».

»Εγὼ τό φτωχό ἤξερα μόνο ἀπὸ τὰ μνημόσυνα πού ἄκουγα ἔξω στὸν κόσμο. Δέν ἤξερα εἰρμολογικά πῶς ψάλλεται στό Ἅγιον Ὅρος, καί ἀρχίζω νά ψάλω ἀργά ἀργά: «Μετάαα τῶων...». Δέν πρόλαβα νά συνεχίσω παρακάτω καί μοῦ ἄστραψε μιὰ μπαταριά μέσα στήν ἐκκλησία. Εἶδα τὸν οὐρανὸ σφοντύλι! Καί μοῦ λέει:

- Βρέ, ἔτσι ψέλνεις; Ψαλμωδία εἶναι αὕτη;
- Εὐλόγησον, Γέροντα.
- Μνημόσυνο κάνουμε τώρα;
- Εὐλόγησον, Γέροντα.
- Πλανεμένε! Τώρα μόλις τελειώσει ἡ Λειτουργία, θά

καθίσεις ἐκεῖ στήν πόρτα, θά σκύψεις κάτω, θά περάσουν ὅλοι καί θά ζητήσεις συγγνώμη σάν πλανεμένος πού εἶσαι.

Τελείωσε ἡ Λειτουργία, κοινώνησα καί γονάτισα κάτω στήν πόρτα.

- Συγχωρέστε με, πατέρες, εἶμαι πλανεμένος.
- Ναί, πλανεμένος εἶσαι!
- Πλανήθηκα, συγχωρέστε με.

»Τόσο αὐστηρός ἦταν ἀπέναντί μου ὁ Γέροντας. Στήν πραγματικότητα ὅμως ἦταν πολύ εὐλογημένος ἄνθρωπος. Ἡ καρδιά του ξεχείλιζε ἀπό ἀγάπη. Δέν μᾶς παίδευε ἀπό κακία ἢ ἐμπάθεια, ἀλλά γιά νά μᾶς θεραπεύσει τήν πολλή ὑπερηφάνεια πού κουβαλήσαμε μαζί μας ἀπό τόν κόσμο. Δέν πέρασε ἡμέρα πού ὁ Γέροντας νά μήν μέ ἐπιπλήξει. Ἐν τούτοις, ὅμως, πολύ ἀργότερα ἔμαθα ἀπό τούς ἄλλους ὅτι ἐνῶ μπροστά μου καί φανερά μέ κατσάδιαζε συνέχεια, μόλις ἔφευγα μέ εὐλογοῦσε ἀπό πίσω κρυφά. Μιά φορά, ὅταν ἦμουν ἀρχάριος, ἦλθε ὁ παπα-Ἐφραίμ ἀπό τά Κατουνάκια καί μέ φώναξε ὁ Γέροντας:

- Βαβούλη, κάνε μας καφέ!
- Νά ’ναι εὐλογημένο, εἶπα ἀμέσως.

»Πῆγα, λοιπόν, τόν καφέ καί γιά “εὐχαριστῶ” μέ ἔδιωξε κακήν κακώς. Μόλις, ὅμως, ἀπομακρύνθηκα, ὁ Γέροντας εἶπε σιγανά ἀπό πίσω μου, ὥστε τόν ἄκουσε μόνο ὁ παπα-Ἐφραίμ: “Νά εἶσαι εὐλογημένος πάντοτε, παιδί μου!”.

Ἐγώ βέβαια αὐτά δέν τά γνῶριζα. Ἀργότερα μοῦ τά εἶπαν, ὅταν εἶχε πλέον κοιμηθεῖ ὁ Γέροντας».

Αὐτά τά γυμνάσματα ὑπακοῆς καί ταπείνωσης ὁ ὁσιος Ἰωσήφ τά ἔκανε σέ ὅλους τούς ὑποτακτικούς του. Προβλέποντας ὅμως, μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ πατήρ Ἐφραίμ

θά είχε μία ασυνήθιστη πορεία μέσα στην Ἐκκλησία καί θά γινόταν στήριγμα γιά χιλιάδες πιστούς ἀπό κάθε γωνιά τῆς γῆς, φρόντιζε νά τόν καλλιεργεῖ μέ ἰδιαίτερη προσοχή. Μέ τόν τρόπο αὐτόν, ἤθελε νά τόν προετοιμάσει κατάλληλα στήν ταπείνωση ἐν ὧσει τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου γιά τό ὁποῖο τόν προόριζε ὁ Θεός. Τό ὅτι προγνώριζε ὁ ὁσιος Ἰωσήφ αὐτό τό γεγονός γίνεται φανερό καί ἀπό τό ἀκόλουθο περιστατικό.

Κάποια φορά, ἔτυχε νά ἐπισκεφθεῖ τόν ὁσιο Ἰωσήφ καί τήν συνοδεία του ὁ πνευματικός τοῦ πατέρα Ἐφραίμ ἀπό τόν Βόλο, ὁ ὁποῖος γνώριζε καί ἔζησε μέ τόν ὁσιο Ἰωσήφ παλαιότερα. Ὡς ὁ μικρότερος τῆς συνοδείας, ὁ πατήρ Ἐφραίμ ἀπό συστολή ἀπέφυγε νά μιλήσει μαζί του. Ποτέ δέν τολμοῦσε νά μιλήσει σέ ξένο, οὔτε ἀκόμη σέ μεγαλύτερο ἀδελφό, ὅταν ἦταν παρών ὁ Γέροντάς του. Κατά τήν ἐπίσκεψη, λοιπόν, τοῦ πνευματικοῦ του ἀπό τόν Βόλο, ἓνας μεγαλύτερος ἀδελφός τῆς συνοδείας μίλησε λίγο μαζί του. Ὁ ὁσιος Ἰωσήφ, τοῦ ὁποῖου τίποτα δέν ξέφευγε, πρόσεξε τήν συστολή τοῦ πατρός Ἐφραίμ καί τοῦ λέει:

«Κούτσικο, βλέπεις τόν μεγάλο σου ἀδελφό πόσο μιλάει μέ τόν πνευματικό σου;».

«Εγώ δέν μιλάω».

«Εσύ δέν μιᾶς, τό ξέρω».

«Εκεῖνος εἶναι μεγαλύτερος καί ἐγώ εἶμαι μικρός καί ἀσήμαντος. Τί νά μιλήσω;».

«Ὅσο ἐσύ σιωπᾶς τώρα, τόσο καί θά μιλήσεις ἀργότερα ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας. Καί θά τό δεῖς μιά μέρα αὐτό!».

Τά λόγια αὐτά τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ ἦταν προφητικά καί τά ἔλεγε μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ ἀναφερόμενος στό ἔργο πού θά ἐπιτελοῦσε ἀργότερα σέ παγκόσμια κλίμακα ὁ

ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ. Ὡστόσο, ζώντας μέσα στά βράχια καί τά δυσπρόσιτα σπήλαια τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ξεχασμένοι κυριολεκτικά ἀπό τόν κόσμο, καθόλου δέν μπορούσε νά φανταστεῖ ὁ πατήρ Ἐφραίμ τί ἐννοοῦσε ὁ Γέροντάς του ὅταν τοῦ τό ἔλεγε αὐτό.

Λίγα χρόνια ἀργότερα, ὁ πατήρ Ἐφραίμ χειροτονήθηκε διάκονος καί στήν συνέχεια πρεσβύτερος. Ἡ ζωή στήν ἀδελφότητα τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ ἦταν πολύ ἀσκητική καί κυλοῦσε πάντοτε μέ τούς ἴδιους σταθερούς ρυθμούς, μέ τήν ἀκριβή τήρηση τοῦ καθημερινοῦ τους προγράμματος. Κεντρικός ἄξονας τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἦταν ἡ ἀγρυπνία. Περιγράφει ὁ Γέροντας Ἐφραίμ:

«Τά πάντα γίνονταν μέ σκοπό νά ἔχουμε ἄνεση στήν νυκτερινή μας προσευχή. Τό τυπικό μας τότε στήν ἔρημο τῆς Μικρᾶς Ἀγίας Ἄννης προέβλεπε ἔγερση ἀπό τόν ὕπνο γιά ἀγρυπνία, μέ τό ἡλιοβασίλεμα. Μέ τήν ἔγερση παίρναμε ἕναν καφέ, μόνο καί μόνο γιά νά μᾶς βοηθήσει στήν ἀγρυπνία. Μετά παίρναμε τήν εὐχή τοῦ Γέροντος καί φεύγαμε σιωπηλά. Οὔτε μιὰ λέξη δέν λέγαμε, καί πηγαίναμε ὁ καθένας στό κελλί του. Ὁ Γέροντας ἔδινε πολλή βαρύτητα στό σημεῖο αὐτό. Ἐπέμενε ὅτι μετά τήν ἔγερση ἔπρεπε νά προσέχουμε πολύ τίς αἰσθήσεις μας, ὥστε νά προσφέρουμε τήν “ἀφρόκρεμα” τοῦ νοός στήν προσευχή.

»Μόλις μπαίναμε στό κελλιά μας, ἀρχίζαμε τήν νυκτερινή μας προσευχή κατά τόν τρόπο καί τήν μέθοδο τοῦ Γέροντος. Λέγαμε τό Τρισάγιο, τό “Πιστεύω” καί τόν 50ό Ψαλμό, κατόπιν καθόμασταν στά σκαμνάκια μας καί δουλεύαμε τό πένθος, τήν μνήμη θανάτου, τήν μνήμη τῆς κολάσεως καί τοῦ παραδείσου καί ἀδολεσχούσαμε μέ

Ο Γέρ. Έφραίμ ως νεαρός ιερομόναχος, Μικρά Άγία Άννα.

τήν μνήμη τῆς Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ καί τῆς ζωῆς τῶν Δικαίων. Καί ἔτσι ἐρχόμασταν σέ κατάνυξη, συντριβή καί μετάνοια. Δέν παραμέναμε, ὅμως, γιά πολύ χρόνο σ' αὐτές τίς σκέψεις, ἀλλά ἀμέσως μετά τήν συντριβή καί τήν ταπείνωση τῆς καρδιάς ἀρχίζαμε τήν εὐχή».

Ἡ εὐχή ἦταν τό κέντρο τῆς ζωῆς τῶν πατέρων τῆς συνοδείας τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ. Ἐλεγε ὁ ὁσιος στούς ὑποτακτικούς του: «Μόλις ἀνοίξετε τά μάτια, ἀμέσως τήν εὐχή. Μήν ἀφήσετε τό μυαλό σας νά πετάει ἐδῶ καί ἐκεῖ καί χάνετε τήν ὥρα σας, πού εἶναι πολύτιμη γιά τήν εὐχή. Ὅταν ἔτσι βιάσετε τόν ἑαυτό σας, θά σᾶς βοηθήσει καί ὁ Θεός νά γίνει μία ἀγία συνήθεια μέ τό ἄνοιγμα τῶν ματιῶν ἡ προσευχή νά παίρνει τήν πρώτη θέση γιά ὅλη τήν ἡμέρα».

Πράγματι, τό κάθε λεπτό τῆς κάθε ἡμέρας ἦταν βυθισμένο στήν ἐπίκληση τοῦ θείου ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Καί ἔτσι, οἱ μέρες καί τά χρόνια κυλοῦσαν μέσα στήν εἰρήνη τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀσκητική βία γιά τήν κατάκτηση τῆς οὐράνιας βασιλείας, ἡ ὁποία ἀποτελοῦσε τόν μοναδικό στόχο τῆς μικρῆς ἀδελφότητος τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ. Οἱ νέοι πατέρες ἀκολουθοῦσαν μέ μαρτυρική αὐταπάρνηση τήν ἀσκητική ὁδό πού βάδιζε καί χάραζε μπροστά τους ὁ ἅγιος Γέροντάς τους. Παρά ταῦτα, τό κλίμα καί ἡ δύσβατη τοποθεσία τῆς Καλύβης τοῦ Τιμίου Προδρόμου στήν Μικρά Ἀγία Ἄννα συνέβαλαν στόν κλονισμό τῆς υἱείας τόσο τῶν νεαρῶν μοναχῶν ὅσο καί τοῦ ἴδιου τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ. Ἔτσι, μετά ἀπό προσευχή καί πληροφορία ἀπό τόν Θεό, τό 1953, ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ἐγκαταστάθηκε μέ τήν συνοδεία του στήν Νέα Σκήτη, στήν Καλύβη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἐξί χρόνια ἀργότερα, τό 1959, ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ἀσθένησε βαριά, καί ἔγινε πλέον

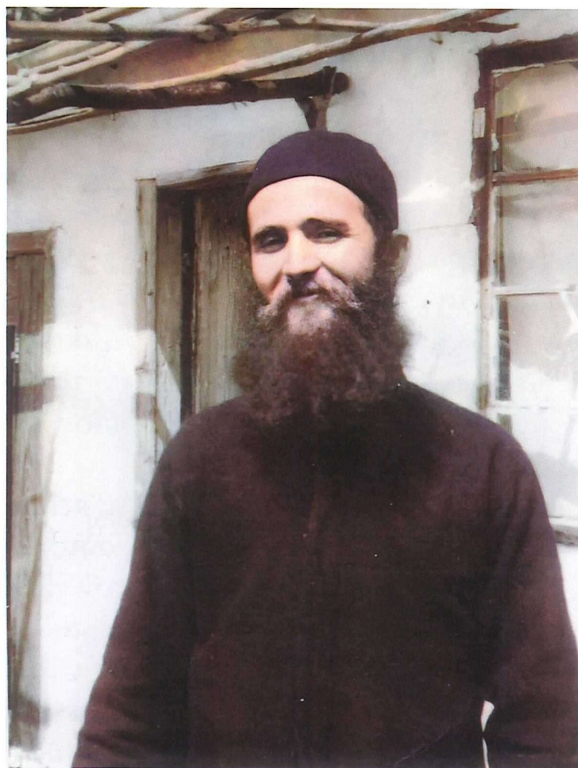
φανερό ότι σύντομα θά έρχόταν ή ώρα πού τόσο πολύ έπιθυμούσε, ή εύλογημένη ώρα τής αναχωρήσεώς του γιά νά συναντήσει τόν Χριστό.

Κατανοώντας ότι ό Γέροντάς του βρισκόταν πρός τό τέλος τής ζωής του, ό πατήρ Έφραίμ ήθελε νά μάθει από τόν ίδιο άν τόν είχε αναπαύσει ως ύποτακτικός. Παρ' όλο πού γνώριζε καί ή καρδιά του τόν πληροφορούσε γιά τήν μεγάλη πατρική αγάπη πού είχε γι' αυτόν ό Γέροντάς του, ήθελε νά γευθεί καί τήν ανθρώπινη έπιβεβαίωση σάν μιά τελευταία παρηγοριά πρίν τήν αναχώρηση τοῦ όσιου πατρός του γιά τόν ουρανό. Διηγήθηκε, λοιπόν, ό όσιος Γέροντας Έφραίμ σχετικά:

«Στήν αρχή τής ύποταγής μου, μοῦ είχε πεί ό Γέροντας τό πατερικό: “Ανάπαυσεσ τόν Γέροντά σου, ανάπαυσεσ τόν Θεό”. Σάν άκουσα αυτόν τόν λόγο, τόν έβαλα στόχο στήν ζωή μου καί προσευχόμουν κάθε ήμέρα: “Αξιώσέ με, Θεέ μου, νά έχω τήν εύχή του”. Διακόνησα τόν Γέροντά μου μέχρι τήν τελευταία του αναπνοή καί έκανα τό πᾶν γιά νά πετύχω αυτόν τόν σκοπό. Ό Γέροντας μᾶς αγαπούσε πάρα πολύ, αλλά σπανίως τό έδειχνε. Έπαινετό λόγο εύκολα δέν ακούγαμε από τό στόμα του. Τίς τελευταίες στιγμές, λοιπόν, ήθελα νά ξέρω: “Τά κατάφερα ή όχι;” Άσχετα τί μοῦ έλεγε ή συνείδησή μου, έγώ ήθελα νά τό ακούσω από τόν ίδιο τόν Γέροντα.”Έτσι, πήρα τό θάρρος καί τόν ρώτησα:

- Γέροντα, ζούσα όλα μου τά χρόνια μέ τήν έπιθυμία νύχτα-μέρα νά σᾶς αναπαύσω, καί γι' αυτό ό,τι έκανα, τό έκανα γιά σᾶς. Χάριτι Θεοῦ, πέτυχα;

- Όπως μέ ανέπαυσεσ, παιδάκι μου, ό Θεός νά σέ αναπαύσει, μοῦ απάντησε.

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ, Νέα Σκίτη.

Ἦ, αὐτό ἦταν γιὰ μένα ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία! Καί τότε τόν ρώτησα:

- Γέροντα, θά μοῦ κάνετε καμιά προσευχή τώρα;
- Ἔλα, παιδί μου, σκύψε τό κεφαλάκι σου.

»Μέ ἀγκάλιασε, πῆρε τό κεφάλι μου πάνω στό στήθος του καί ἔβαλε τά χεράκια του πάνω. Μέ σταύρωσε, μέ σταύρωσε, μέ σταύρωσε καί μοῦ εἶπε πολλές δικές του εὐχές, βγαλμένες μέσα ἀπό τήν καρδιά του. Αὐτή ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἀμοιβή ὅλων των κόπων τῆς ὑπακοῆς μου».

Πνευματικός όδηγός

Τίς 15 Αυγούστου τοῦ 1959, ὁ ὁσιος Ἰωσήφ παρέδωσε τὴν ψυχὴ του στὸν Κύριο μετὰ ἀπὸ μία ζωὴ γεμάτη ἀσκητικά παλαίσματα, σκληρές δοκιμασίες καὶ μεγάλες ἀντιλήψεις τῆς θείας χάριτος. Μετὰ τὴν κοίμηση τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ, οἱ ὑποτακτικοὶ του, ἀκολουθώντας τὴν ἐντολὴ τοῦ μακαριστοῦ Γέροντός τους, διαχωρίστηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ δέχονται ὑποτακτικούς, δημιουργώντας τίς δικές τους συνοδεῖες. Κοντὰ στὸν Γέροντα Ἐφραίμ ἄρχισαν τότε νὰ συγκεντρώνονται ἀρκετοὶ μοναχοί, καὶ τό 1968 ἡ ἀδελφότητα ἐγκαταστάθηκε στὴν Καλύβη τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου, στὴν Σκῆτη τῆς Προβάτας. Τό 1973, οἱ πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου ζήτησαν ἀπὸ τὸν Γέροντα Ἐφραίμ νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴν μονὴ τους μαζί μέ τὴν ἀδελφότητά του. Ἀρχικά ὁ Γέροντας δίσταζε νὰ ἀναλάβει τὴν ἡγουμενία τῆς μονῆς, προτιμώντας νὰ παραμείνει στό ἡσυχαστικό περιβάλλον τῆς σκῆτης. Ὡστόσο, μετὰ ἀπὸ πληροφορία ἐκ Θεοῦ, ὁ Γέροντας ἀποδέχθηκε τὴν πρόταση καὶ τὴν 1η Ὀκτωβρίου τοῦ 1973 ἐνθρονίσθηκε ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου.

Ἡ μεγάλη φήμη τοῦ Γέροντος Ἐφραίμ ὡς ἔμπειρου πνευματικοῦ ὁδηγοῦ ἐγίνε ἡ αἰτία ὥστε ἡ μοναστική του ἀδελφότητα νὰ αὐξάνεται διαρκῶς μέ γρήγορους ρυθμούς. Τό 1981, ἡ ἀδελφότητα ἀριθμοῦσε ἤδη 81 πατέρες. Γιά τὸν λόγο αὐτόν, τοῦ ζητήθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπιστοπία τοῦ Ἁγίου Ὄρους νὰ ἐπανδρώσει καὶ ἄλλα μοναστήρια στό Ἅγιον Ὄρος, τὰ ὁποῖα κατ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἔπασχαν ἀπὸ λειψανδρία. Πράγματι, σύντομα ἐπανδρώθηκαν οἱ

Ὁ Γέρ. Ἐφραίμ μέ μοναχοὺς τῆς συνοδείας του. Πάνω: Ὁ Γέρ. Ἐφραίμ κάνει ἀνάγνωση γιά τοὺς πατέρες. Κάτω: Στό κέντρο κάθεται ὁ Γέρ. Ἀρσένιος καί δεξιά του ὁ Γέρ. Ἐφραίμ.

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ ὡς ἡγούμενος τῆς Ἱ.Μ. Φιλοθέου.

μονές Ξηροποτάμου, Κωνσταμονίτου καί Καρακάλλου, οἱ ἀδελφότητες τῶν ὁποίων παρέμειναν ὑπὸ τὴν πνευματική καθοδήγηση τοῦ Γέροντος Ἐφραίμ.

Οἱ διηγῆσεις γιὰ τὴν θαυμαστή πνευματική πορεία τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ δὲν παρέμειναν περιορισμένες στὰ γεωγραφικά πλαίσια τοῦ Ἀθωνος. Ἀπὸ κάθε γωνιά τῆς Ἑλλάδας κατέφθαναν ἐπισκέπτες γιὰ νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ πάρουν τὴν εὐχή τοῦ Γέροντος. Ἐπιπλέον, πολλὰ ἄλλα μοναστήρια ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ζητώντας ἔμπειρο ὁδηγό στὸν ἀγῶνα τῆς μοναχικῆς ζωῆς, ζήτησαν καὶ τέθηκαν ὑπὸ τὴν πνευματική καθοδήγηση τοῦ ὁσίου Γέροντος. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ἡ Ἱερά Μονὴ Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Προδρόμου στὶς Σέρρες, ἡ Ἱερά Μονὴ τῆς Παναγίας τῆς Ὁδηγήτριας στὴν Πορταριά καὶ ἡ Ἱερά Μονὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στὴν νῆσο τῆς Θάσου.

Νέος ἱσαπόστολος καὶ κοινοβιάρχης

Τὸ 1979, κάποια θέματα ὑγείας ἀνάγκασαν τὸν Γέροντα νὰ μεταβεῖ στὸν Καναδὰ γιὰ ἱατρικὲς ἐξετάσεις. Ἐνῶ ἀρχικὰ το ταξίδι αὐτὸ φαινόταν ὅτι θὰ ἦταν βραχύχρονο, σύντομα ἡ θεία Πρόνοια ἄρχισε νὰ ἀποκαλύπτει τὴν κλήση τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ σὲ μία σπάνια γιὰ τὴν ἐποχὴ μας ἀποστολή. Σὲ λίγο καιρὸ, θὰ ἐκπληρωνόταν ἡ προφητεία τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ, καὶ ὁ Γέροντας Ἐφραίμ θὰ ἀνέβαινε στὸν νοητὸ ἄμβωνα τῆς οἰκουμένης γιὰ νὰ καλέσει πρὸς τὸν Θεὸ τὰ διασκορπισμένα πρόβατα τῆς Ἐκκλησίας Του.

Κατὰ τὴν παραμονή του στὸν Καναδὰ, ἀρκετοὶ ἀπόδημοι Ἕλληνες ἔτρεξαν νὰ γνωρίσουν τὸν Ἀγιορεῖτη

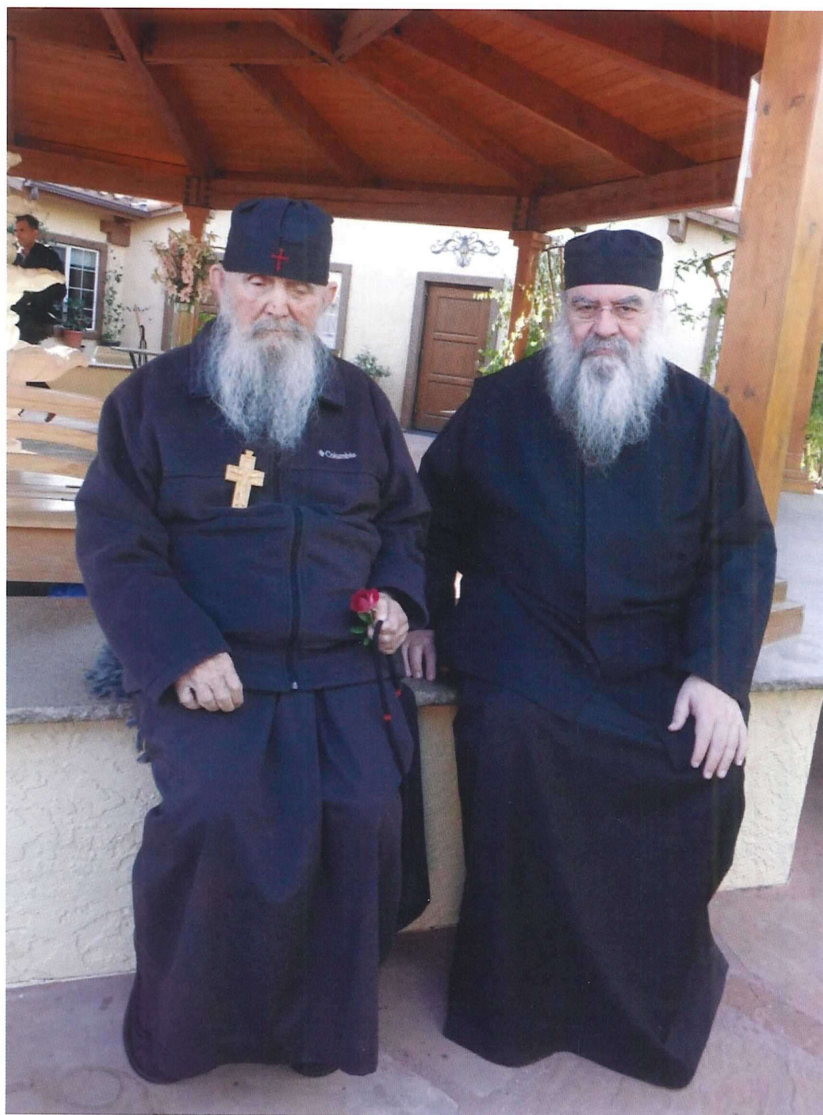
άσκητή πού ὅλως ἀπροσδοκῆτως βρέθηκε ἀνάμεσά τους ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς γῆς. Ἐκμεταλλευόμενοι τὴν θεία αὐτὴν συγκυρία, παρακάλεσαν τὸν Γέροντα νὰ δεχθεῖ τίς ἐξομολογήσεις τους καὶ νὰ τοὺς διδάξει πῶς νὰ ἀγωνίζονται πνευματικά. Ὁ Γέροντας, μέ τὴν εὐλογία τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου, ἄρχισε τότε νὰ ἐξομολογεῖ, νὰ νουθετεῖ καὶ νὰ διδάσκει τοὺς ἀπόδημους Ἑλλήνες, συγκινημένος ἀπὸ τὴν μεγάλη τους δίψα γιὰ πνευματικὸ λόγο.

Ὑστερα ἀπὸ παραμονὴ τριῶν μηνῶν στὸν Καναδά, ὁ Γέροντας ἐπέστρεψε στὸ Ἅγιον Ὄρος. Σύντομα, ὅμως, ἄρχισαν νὰ ἔρχονται νέες προσκλήσεις καὶ παρακλήσεις ἀπὸ τοὺς πιστοὺς πού γνώρισε καὶ στήριξε πνευματικά κατὰ τὴν παραμονὴ του στὸ ἐξωτερικό. Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, οἱ ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν ἀγία του μορφὴ ἄρχισαν νὰ ταξιδεύουν γρήγορα καὶ νὰ διαπερνοῦν κάθε γεωγραφικὸ σύνορο. Ἔτσι, ὁ φθόγγος τῶν πνευματικῶν κατορθωμάτων του ἔφθασε ἀπὸ τὸν Καναδά στίς ΗΠΑ, καὶ ἀμέσως ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν παρακλήσεις ἀπὸ τοὺς πιστοὺς καὶ προσκλήσεις ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ νὰ τοὺς ἐπισκεφθεῖ ὁ Γέροντας καὶ νὰ μεταδώσει καὶ σ' αὐτοὺς λόγους σωτηρίας.

Ὁ ὅσιος Γέροντας ἄρχισε τότε νὰ προβληματίζεται κατὰ πόσο θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψει ἐκ νέου στὴν Ἀμερική γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς πιστοὺς. Σκεφτόταν ὅτι ὡς μοναχὸς πού ἦταν δὲν εἶχε πνευματικὴ ὑποχρέωση γιὰ τὸ ἔργο τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τοῦ λαοῦ. Ἔργο του ἦταν ἡ ἐν ἡσυχίᾳ προσευχὴ ὑπὲρ τοῦ κόσμου. Καθώς, ὅμως, οἱ προσκλήσεις συνεχίζονταν, ὁ Γέροντας ἔκανε ἔντονη προσευχὴ γιὰ τὸ θέμα αὐτό. Ἡ ἀπάντηση τελικὰ ἦλθε κατὰ τὸν πρῶτο ἐπίσημο ἑορτασμὸ τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Κο-

Ἀπό ἀριστερά: Ὁ Γέροντας Ἐφραίμ, ὁ ὁσιος Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης καί ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Βατοπαιδινός.

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ μέ τόν Μητροπολίτη
Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανάσιο. Ἀριζόνα, Ὀκτώβριος 2019.

σμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τό 1980, στήν ἀγρυπνία πού τελέσθηκε στήν Ἱερά Μονή Φιλοθέου. Ὁ ὁσιος Γέροντας ἔλαβε πληροφορία ἀπό τόν ἅγιο Κοσμᾶ ὅτι θά ἀκολουθοῦσε τά βήματά του. Καί εἶναι, βέβαια, θαυμαστό τό γεγονός τῆς θείας Πρόνοιας ὅτι ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἦταν ἐπίσης ἱερομόναχος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου τοῦ Ἀγίου Ὅρους, καί κατά τήν πρώτη τέλεση τῆς μνήμης του μετά τήν ἀγιοκατάταξή του κάλεσε τόν Φιλοθεῖτη Γέροντα Ἐφραίμ νά εἰσέλθει στήν ὁδό πού ὁ ἴδιος βάδισε, αὐτήν τῆς ἱεραποστολικῆς διακονίας.

Ὁ Γέροντας, λοιπόν, δείχνοντας ὑπακοή στό κάλεσμα τῆς θείας Πρόνοιας καί τῆς Ἐκκλησίας, δέν ἀρνήθηκε νά διακονήσῃ τήν σωτηρία τῶν πιστῶν, πού τόσο πολύ ζητοῦσαν ἓνα πνευματικό στήριγμα στήν μακρινή γῆ τοῦ Νέου Κόσμου. Ἐκτοτε, οἱ ἐπισκέψεις του στήν Ἀμερική καί στόν Καναδά ἄρχισαν νά ἐπαναλαμβάνονται τακτικά, καί ἡ ποιμαντική του προσφορά ἐκεῖ αὐξανόταν διαρκῶς. Ὁ Γέροντας, ὥστόσο, ἔβλεπε ὅτι τά μεγάλα χρονικά διαστήματα πού μεσολαβοῦσαν ἀνάμεσα στίς ἐπισκέψεις του στήν Ἀμερική καί τόν Καναδά γίνονταν αἰτία γιά τήν πνευματική χαλάρωση τῶν πιστῶν. Θέλοντας, λοιπόν, νά διατηρήσῃ καί νά αὐξήσῃ τόν πνευματικό ζῆλο τῶν ἀνθρώπων, ὁ Γέροντας ἄρχισε νά σκέφτεται ὅτι ἦταν ἀναγκαία ἡ ἵδρυση μοναστηριῶν, ὥστε ὁ ἀπόδημος ἑλληνισμός νά ἔχει μιᾶ μόνιμη βάση πνευματικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ. Πράγματι, ἔγιναν οἱ ἀπαιτούμενες ἐνέργειες καί ἰδρύθηκαν στήν ἀρχή δύο μοναστήρια, ἓνα στό Μόντρεαλ τοῦ Καναδά καί ἓνα στό Πίτσμπουργκ τῶν ΗΠΑ.

Παράλληλα μέ τό μεγάλο ἔργο πού ἄρχισε στήν Ἀμερική καί στόν Καναδά, ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ συνέχισε

νά διακονεῖ ὡς πνευματικός πατέρας τῶν μοναστηριῶν στό Ἅγιον Ὄρος καί τῶν ὀκτώ γυναικείων μοναστηριῶν στήν Ἑλλάδα, τά ὁποῖα βρίσκονταν ὑπό τήν πνευματική καθοδήγησή του. Ἐπίσης, συνέχισε νά παραμένει ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου στό Ἅγιον Ὄρος. Ὡστόσο, βρισκόταν ἤδη σέ ἓνα μεγάλο δίλημμα. Ὁ πνευματικός ἀγρός ἐκεῖ στήν Ἀμερική, ὅπου ἡ θεία Πρόνοια τόν ἔταξε νά ἐργάζεται, ὀλοένα καί ἀπαιτοῦσε πιό πολύ τήν παρούσα του. Ἡ διαρκής μετακίνηση μεταξύ Ἁγίου Ὄρους καί Ἀμερικῆς δέν τοῦ ἐπέτρεπε νά ἀποδίδει τό πλήρωμα τῶν πνευματικῶν καί σωματικῶν δυνάμεών του σέ κανένα ἀπό τά δύο ἔργα. Ἀρχισε, λοιπόν, τότε νά προσεύχεται ἔντονα στόν Θεό ὥστε νά τοῦ ἀποκαλύψει ποιό ἦταν τό θέλημά Του. Θά συνέχιζε μέ τόν τρόπο αὐτόν ἐπὶ μονίμου βάσεως ἢ ἔπρεπε νά ἀφιερωθεῖ ὀλοκληρωτικά σέ ἓνα ἀπό τά δύο ἔργα;

Ἡ ἀπάντηση ἀπό τόν Θεό ἦλθε τελικά: Ἡ Ἀμερική ἦταν τό στάδιο ὅπου ἔπρεπε νά ἀφιερῶσει τήν ζωή του ὡς ἓνας νέος ἱσαπόστολος. Ἔτσι, τό 1990 παραιτήθηκε ἀπό τήν ἡγουμενία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου, ὥστε νά ἀναλάβει κάποιος ἄλλος τό ἔργο αὐτό, ὁ ὁποῖος θά μποροῦσε νά ἀνταποκρίνεται στίς πνευματικές ἀνάγκες τῆς ἀδελφότητος μέ μεγαλύτερη ἄνεση, καί ἀναχώρησε γιά νά ἀναλάβει ἐξ ὀλοκλήρου πλέον τό ἔργο στό ὁποῖο τόν κάλεσε ὁ Κύριος πρό χρόνων αἰωνίων.

Ὁ ὁσιος Γέροντας Ἐφραίμ, μετά τήν ὀριστική ἀναχώρησή του ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, ἐγκαταστάθηκε στήν Ἱερὰ Μονή Ἁγίου Ἀντωνίου στήν ἔρημο τῆς Ἀριζόνας, τήν ὁποία ἱδρυσε ὁ ἴδιος. Ἡ ἱδρυση καί ἀνέγερση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀντωνίου ξεκίνησε τό 1995 μέ τήν ἄφιξη

έξι πατέρων από τό Ἅγιον Ὅρος, τούς ὁποίους ὁ Γέροντας επέλεξε νά ἀναλάβουν τό ἔργο αὐτό. Ἡ ἐπιλογή τῆς τοποθεσίας γιά τήν ἀνέγερση τῆς μονῆς ἔγινε ὅταν στήν διαδικασία γιά τήν ἀναζήτησή της, κάποια στιγμή ἀκούστηκαν νά ἤχοῦν καμπάνες, σάν αὐτές τῆς Μονῆς Φιλοθέου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Κανένας ναός, βέβαια, δέν ὑπῆρχε στήν ἔρημο καί μέ τό θαῦμα αὐτό ὁ Γέροντας πληροφορήθηκε ὅτι ὁ Θεός τοῦ ὑποδείκνυε τό σημεῖο ὅπου ἔπρεπε νά ἀνεγείρει τό μοναστήρι.

Τά πρῶτα κτήρια τοῦ μοναστηριοῦ ἦταν τέσσερα τροχόσπιτα τῶν 24 τετραγωνικῶν μέτρων περίπου. Μέ τήν ἄφιξή τους, ὁ Γέροντας καί οἱ πατέρες ξεκίνησαν τίς ἀπαραίτητες οἰκοδομικές ἐργασίες, κτίζοντας πρῶτα τόν κυρίως ναό, τούς χώρους διαμονῆς τῶν μοναχῶν, τήν τραπεζαρία καί τούς χώρους φιλοξενίας. Ἐνας κῆπος μέ λαχανικά, ἓνας μικρός ἀμπελώνας, μιά ἔκταση μέ ἐσπεριδοειδή καί ἓνας ἐλαιώνας συμπλήρωσαν ἀρχικά το τοπίο. Στήν συνέχεια, γύρω ἀπό τό μοναστήρι ἀγοράστηκαν ἄλλα 1.200 στρέμματα, ὅπου φυτεύτηκαν διάφορα ὀπωροφόρα δένδρα. Τελικά, ἡ περιοχή ἀπό ἔρημος μεταβλήθηκε σέ μία καταπράσινη ὅαση χάρις στό νερό πού βρέθηκε ἄφθονο, μετά ἀπό θεία ὑπόδειξη τῶν σημείων γιά τίς γεωτρήσεις.

Οἱ μοναχοί στό μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ὅπως σέ ὅλα τα μοναστήρια πού ἵδρυσε ὁ Γέροντας στήν Ἀμερική, ἀκολουθοῦν καί ἐφαρμόζουν ἐπακριβῶς τίς παραδόσεις, τίς ἱερές ἀκολουθίες καί τό ἐν γένει μοναχικό Τυπικό τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἡ πλειονότητα τῶν μοναχῶν ἀποτελεῖται ἀπό γηγενεῖς ὀρθοδόξους τῆς Ἀμερικῆς διαφόρων ἐθνοτήτων καί ἀπό προσήλυτους. Ἡ γλώσσα τῶν

ἀκολουθιῶν εἶναι ἡ ἑλληνική, καθὼς ὅλοι οἱ μοναχοὶ μαθαίνουν τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ τὴν βυζαντινὴ μουσική. Ἐπιπλέον, τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τὸ ὁποῖο ἐπισκέπτονται καθημερινὰ πολλοὶ προσκυνητὲς ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον, προσφέρει συσσίτια γιὰ φτωχοὺς.

Ἐχοντας ὡς βάση τοῦ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Ἀντωνίου στὴν Ἀριζόνα, ὁ ὁσιος Γέροντας ταξίδευε κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος ὁλόκληρης τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου, ἐπισκεπτόμενος τὰ μοναστήρια πού ἱδρυσε καὶ τίς διαφορὲς κοινότητες μέ τίς ὁποῖες συνδεόταν. Στήριζε μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς μέ τὸν θεόπνευστο λόγο τοῦ καὶ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου τοῦ. Οἱ μαρτυρίες θαυμάτων διὰ τῶν προσευχῶν τοῦ ὁσίου Γέροντος ἦταν πάντοτε παμπληθεῖς. Ἔτσι, πέρα ἀπὸ τὴν πνευματικὴ βοήθεια, ὁ Γέροντας μέ τὴν προσευχὴ τοῦ πολλὰς φορές χάρισε τὴν θεραπείαν ἀσθενειῶν καὶ τὴν λύση προβλημάτων τόσο σέ πνευματικά τοῦ παιδιὰ ὅσο καὶ σέ ἀνθρώπους πού δέν τὸν εἶχαν γνωρίσει ποτέ. Αὐτό γινόταν αἰτία νὰ προσέλθουν στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πλήθη ἑτεροδόξων, γενόμενοι μάρτυρες τῆς ἀγιότητος τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ.

Μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς κοίμησής τοῦ, ὁ Γέροντας ἱδρυσε συνολικά 19 μοναστήρια –δεκαεπτὰ στίς ΗΠΑ καὶ δύο στὸν Καναδά– τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν στὴν Ἑλληνορθόδοξη Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς καὶ Καναδά. Ὁ Γέροντας ἔζησε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ, προσφέροντας πνευματικὴ καθοδήγηση τόσο στίς ἀδελφότητες τῶν μονῶν πού ἱδρυσε ὅσο καὶ στοὺς χιλιάδες πιστοὺς πού τὸν ἐπισκέπτονταν καθημερινὰ ἀπὸ κάθε γωνιά τῆς γῆς. Παρέδωσε τὴν ψυχὴ τοῦ στὸν Κύριο στίς 8 Δεκεμβρίου τοῦ 2019, σέ ἡλικία 91 ἐτῶν.

Ἐξήντα χρόνια νωρίτερα, λίγο πρὶν κοιμηθεῖ ὁ ὅσιος Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής, εἶπε στὸν νεαρό τότε ὑποτακτικό του π. Ἐφραίμ: «Ἄν βρῶ παρρησία στὸν Θεό, προτοῦ φύγεις ἀπὸ τὸν κόσμο, θά ἔρθω νά σέ πάρω ὅταν πεθάνεις». Ἀναμφίβολα, ὁ ὅσιος Ἰωσήφ τήρησε τὴν ὑπόσχεσή του. Καί ἔτσι τώρα, μέ τὴν ἀναχώρηση τοῦ ὁσίου πατρός μας Ἐφραίμ γιὰ τὸν οὐρανό, ὁλόκληρη ἡ συνοδεία τοῦ ὁσίου Ἰωσήφ ἔχει ἐνωθεῖ ξανά, καί πρεσβεύουν ὅλοι μαζί γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἄς ἔχουμε τὴν εὐχή τους. Ἀμήν.

«Ἡ εὐχή εἶναι τὸ νὰ φοβερὸ ὅπως, τὸ νὰ ζρεψίγει-
νὸ χάρτι, πού χαρίζει τὴν ψυχλάφυλα τῆς Κυρίου ἡ
φωνάζει ἡ ψυχή ἀπὸ ἡσυχία ἡ βεβαίωζήτα «Ὁ Κύριός σου
καὶ ὁ Θεός σου» -

+ Ὁ εὐτελής καὶ βρώσιμος γέροντάς σου
+ Γερ. Ἐφραίμ

Άπό τήν συνάντηση τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Λεμεσού κ.κ. Ἀθανασίου μέ τον ὄσιο Γέροντα Ἐφραίμ.
Ἱ.Μ. Ἀγίου Ἀντωνίου, Ἀριζόνα 2007.

Πνευματικοί Λόγοι

Μέ αίσθηση γνώρισα, ένιωσα πώς ό Θεός έκ τοῦ μη-δενός έδημιούργησε τά πάντα. Είδα τήν μεγαλοσύνη Του καί τά ἔχασα. Τί φοβερό πράγμα εἶναι ό Θεός, καί αντίστοιχα θαύμασα τήν ἄκρα ταπείνωση στό πάθος τῆς σταυρώσεώς Του. «Μέγας εἶ, Κύριε καί θαυμαστά τα ἔργα σου, καί οὐδείς λόγος έξαρκέσει πρός ὕμνον τῶν θαυμασίων Σου». Θαῦμα τῷ θαύματι ἀκολουθεῖ εἰς τά τοῦ Θεοῦ θαυμάσια. «Τίς Θεός μέγας, ὡς ό Θεός ἡμῶν».

Κλαίω γιατί εἶμαι ό μεγαλύτερος ἁμαρτωλός ἀπ' ὅλο τόν κόσμο καί πενθῶ γιά τό ἀβέβαιο τῆς σωτηρίας μου. Μόνο ἡ έλεημοσύνη τοῦ Θεοῦ μου μέ σώζει ἀπό τά κακά μου. Πλούτισα στήν ἐπίγνωση τοῦ ἀπείρου μηδενικοῦ μου. Όλος ό ἑαυτός μου εἶναι δωρεά τοῦ Θεοῦ. Σέ τί νά καυχηθῶ πώς ἔχω; Εάν μοῦ δώσει κάποιο χάρισμα ό Θεός, θά ἔχω, διαφορετικά θά μείνω μέ τά ράκη τῆς αὐταπάτης.

Πατέρα μου, φύλαξέ με, φρούρησέ με μέσα στήν ἀληθινή αὐτογνωσία τῆς πλήρους φύσεώς μου. Εἶμαι ἕνα ἄπειρο μηδενικό. Εἶμαι ἕνα ἀσήμαντο πλασματάκι Σου, εἶμαι ἕνα τίποτε. Μόνο όταν εἶμαι κοντά Σου ἀποκτῶ οὐσιαστική ὑπόσταση καί δόξα.

Τί εἶναι ό ἄνθρωπος; Εἶναι ἕνα πλάσμα Σου ἐλεημένο καί συγχωρημένο ἀπό τήν ἄπειρη εὐσπλαχνία Σου. Εἶναι

ένα μηδενικό, ένα τίποτε, αλλά πλησίον Σου γίνεται ένας μικρός κατά χάριν Θεός.

Έχουμε έναν Θεό μέ φιλόστοργα θεϊκά σπλάχνα, πού μᾶς ὑπομένει καί συνεχίζει νά μᾶς ἀγαπᾷ καί νά μᾶς φροντίζει, καί ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι Τόν ἀρνούμεθα, Τόν ὑβρίζουμε καί δέν ξέρουμε τί λέμε καί τί κάνουμε. Τυπικά Τόν πιστεύουμε καί ὁμολογοῦμε, ἐνῶ μέ τήν ἀπρόσεκτη ζωή μας γινόμαστε ἀπαίσιοι καί ἐλεεινοί οἱ δυστυχεῖς, ἀπό τά μυαλά μας, τίς ἐπιλογές μας, τόν ἐγωισμό μας, τήν κοσμικοφροσύνη μας. Μέ τήν εἰλικρινή μας ὁμως μετάνοια μποροῦμε νά πάρουμε καί πάλι τίς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ, νά καθαρίσουμε τό βεβαρυμένο ποινικό μας, ἀρκεῖ νά τηροῦμε τούς ὅρους τῆς πίστεως, τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, καί τότε τό πῦρ τῆς χάριτος θά μᾶς θερμαίνει, δροσίζει, χαροποιεῖ καί θεοποιεῖ κατά χάρη καί μέθεξη.

Έχυσα δάκρυα γιά τόν θάνατό μου, νιώθοντας βαθιά τήν ἁμαρτωλότητά μου. Πολύ, μά πολύ παρεκάλεσα τόν Θεό καί Πατέρα μου νά κάμει θαῦμα στήν ὥρα τοῦ θανάτου μου καί νά μέ πάρει ὅσον γίνεται εὐσπλαχνικά, γιά νά μή νιώσω τήν φρίκη καί τόν φόβο τῶν φοβερῶν δαιμόνων. Καί τοῦτο διότι εἶμαι δειλός ἀπό τό ἀπαρρησίαστο τῆς ψυχῆς μου.

Ὡ, πόσο νιώθω τό ἄπειρο τῆς συγχωρητικότητος τοῦ Θεοῦ. Τό πόσο ξεκουράζομαι δέν λέγεται. Βλέπω πόσο εὐκολα συγχωρεῖται ὁ ἁμαρτωλός, ὅταν προσπέσει μέ δάκρυα καί συντριβή.

Από τόν ἄνθρωπο ὁ Θεός θέλει νά δεῖ προαίρεση ἀγαθή καί βία κατά το μέτρο τῶν δυνάμεών του, καί ὅταν αὐτά τά διαθέσει μέ ταπείνωση, τότε Αὐτός ἀναλαμβάνει τήν τελείωση τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου.

Ἄν δέν ἐπιβλέψει ὁ Θεός, μέ βλέμμα συμπαθές, οὐδεμία ψυχική ἀλλαγή γίνεται, ὅσες προετοιμασίες καί ἄν προπαρασκευάσει ὁ ἄνθρωπος.

Σᾶς εὐχόμαι σάν τό κερί νά λιώσετε στήν λατρεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί σάν τό εὐωδιαστό θυμίαμα νά εὐωδιάζουν τά ἔργα σας.

Συγκερασμένα θά εἶναι στόν χριστιανικό δρόμο τό γλυκύ της χάριτος μέ τό πικρό τῶν παθῶν.

Ἡ ψυχή μας, ἡ καρδιά μας συνέχεια νά ἔχει τήν εὐχή σάν τιμόνι, σάν πυξίδα καί ἀσφαλιστική δύναμη προσοχής.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες ὑπέφεραν πολλούς ἐξουθενωτικούς πειρασμούς. Κράτησαν γερά τήν ὑπομονή καί τήν βία καί κατόπιν τούς ἐπισκέφθηκε ἡ χάρις, ἀνάλογα μέ ὅ,τι ὑπέμειναν προηγουμένως.

Νά ἔχετε ἀτσαλένια πίστη εἰς τόν Θεό καί ὑπακοή εἰς τούς καλούς πνευματικούς ὁδηγούς σας, καί οἱ εὐχές τους θά σᾶς σκεπάσουν θαυματουργικά.

Καμιά χαρά κοσμική δέν μένει χωρίς μεταμέλεια. Μόνον ἡ χαρά πού προέρχεται ἀπό τόν Θεό εἶναι γνήσια καί εἰλικρινής. Δόξες καί χρήματα, ὅλα εἶναι ψεύτικα. Ὅλα αὐτά ὁ θάνατος τά βάζει στήν ἀρμόζουσα θέση τους.

Ὁ Θεός εἶναι ὀλοφάνερος μέσα στό πανεπιστήμιο τῆς δημιουργίας Του. Εἶναι πανταχοῦ παρών καί τά πάντα πληρῶν. Μέ ἀδιανόητη ἄνεση βαστάζει, προνοεῖ, συντηρεῖ, διοικεῖ καί γνωρίζει τά πάντα. Ὅ,τι δημιούργησε βρίσκεται μέσα στήν ὑπαρξή Του, μέσα στά χέρια Του.

Χωρίς τήν καθαρότητα, ὁ Θεός δέν βλέπεται, δέν φανερώνεται. Ἐάν δέν καθαρισθεῖ ἡ καρδιά, τόν Θεό δέν τόν βλέπει. Ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη. Ἄρα ὁ ἐλλιπής στήν γνήσια ἀγάπη, τήν πνευματική, τήν ἀνόθευτη, δέν μπορεῖ νά γνωρίσει τό θεῖο.

Ἄν δέν ἐπιβλέψει ὁ Θεός, μέ βλέμμα συμπαθές, οὐδὲ μία ψυχική ἀλλαγὴ γίνεται, ὅσες προετοιμασίες καί ἂν προπαρασκευάσει ὁ ἄνθρωπος.

Δωρεάν σώζει ὁ Χριστός τόν ἄνθρωπο. Οἱ κόποι ἀπλά δείχνουν τήν προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου.

Κοίμηση τοῦ ὁσίου Γέροντος Ἐφραίμ.
Ἀριζόνα, 8 Δεκεμβρίου 2019.

ΕΥΛΟΓΙΑ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΛΕΜΕΣΟΥ κ.κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ